

Mestres de pel·lícula

Fitxa de la pel·lícula "La classe" adreçada als alumnes

Fitxa tècnica

Títol original: *Entre les murs*.

Durada: 2 hores i 4 minuts.

País i any de producció: França, 2008.

Direcció: Laurent Cantet.

Interpretació: Interpretació: François Bégaudeau, Cherif Bounaïdja Rachedi, Esmeralda Ouertani, Franck Keïta, Juliette Demaille, Laura Baquela, Louise Grinberg, Nassim Amrabt, Nitany Gueyes, Rachel Régulier.

De què va la pel·lícula?: en François, un mestre de literatura francesa (i l'autor de la novel·la en què es basa la pel·lícula), comença un nou curs en un institut situat en un barri conflictiu de París. És a dins, entre classes, passadissos i claustres, on apareix un mosaic amplíssim que mostra l'enorme varietat d'alumnes, de mestres i de famílies. Ens apropa al context educatiu francès que, tot i que no és del tot identificable amb el nostre, ens permet compartir semblances i identificar diferències. Per entrar al món dels adolescents amb una mirada atenta a la pluralitat del grup i a la singularitat de cada noi i noia. Per reflexionar sobre per què serveix actualment l'institut, com hi treballem la diversitat i com ens responsabilitzem de cada alumne, i de tot el que porten dins.

El convidat: Jaume Funes és psicòleg, educador i periodista. S'ha especialitzat en el món dels adolescents i dels joves, i específicament en les seves dificultats socials i educatives. Ha treballat en l'àmbit escolar, en la renovació pedagògica, en les polítiques d'infància i de joventut. Ha escrit llibres com *El lugar de la infancia* (2008), *Educar en la adolescencia. Nueve ideas clave* (2010) i *Cal fer deures?* (2015).

Cursos recomanats: 3r i 4t d'ESO.

Continguts que es treballen

Aquesta fitxa ha estat creada per l'equip de Catorze amb la voluntat d'estimular entre alumnes un debat ric, engrescador i obert que ens ajudi a educar millor. Els continguts principals que treballarem a través de la pel·lícula *La classe*, així com de les reflexions i interpretacions recollides del cicle *Mestres de pel·lícula*, són:

- Què vol dir ser adolescent en la societat actual?
- Les diferències i la diversitat.
- La identitat adolescent.
- L'autoconeixement.
- El respecte.
- La convivència.
- La diferència entre la disciplina i la confiança.
- El funcionament del sistema educatiu francès.
- La responsabilitat i el compromís dels pares i de les famílies.
- La importància de crear una bona xarxa entre els mestres i les famílies.
- La necessitat de reconciliar l'educació amb l'adolescència.
- Com podem gestionar els conflictes amb els adolescents.
- La distància entre el món acadèmic i la vida.

Indicacions didàctiques per al professorat

En primer lloc hauríem de **contextualitzar** la pel·lícula. On i quan està passant, i quins són els temes que treballem. Per començar, ens mostra la realitat d'un institut situat a la perifèria de París, amb una gran diversitat d'alumnes. Entre **el sistema educatiu francès i el nostre hi ha certes diferències**, com que no existeix la figura del tutor o que els alumnes poden assistir al claustre d'avaluació. Ja que és una pel·lícula llarga, és recomanable que es treballin **escenes concretes**.

Podríem organitzar diversos debats a partir de les preguntes suggerides en aquesta fitxa: unes estan preparades per ser qüestionades abans de veure la pel·lícula, i les altres, per fer-ho després. En el darrer apartat, les preguntes es concreten en escenes. Al mateix temps, hauríem d'estimular que els alumnes es plantegin nous dubtes i interrogants.

La conversa seria una manera d'encaminar-ho. Sense presses, tranquil·lament. Veient que **el coneixement sempre es va ampliant. Com a mestres hem de facilitar que parlin, que aprenguin a resumir el que expliquen, i que ho sàpiguen compartir**.

Per altra banda, els mestres hem de fer de guies perquè els alumnes aprenguin a **interpretar el llenguatge cinematogràfic des d'un esperit crític**. Podríem plantejar preguntes com: per què el director ens ha mostrat aquesta imatge i no una altra? Per què la càmera l'ha dirigida aquí i no allà? Com ha aconseguit en aquesta escena que ens emocionem?

Cal tenir present que sovint el cinema s'acosta molt a la realitat. Podem sentir-nos molt implicats en el que està passant perquè és possible que en alguns aspectes s'assembli al que estem vivint. A través de la pel·lícula és més fàcil **identificar-nos, emocionar-nos i establir vincles d'empatia**.

Aquesta pel·lícula pot servir a l'inici de curs per comentar què és el que volen aprendre, per què creuen que els servirà venir a l'institut. També ens pot servir per, a nivell emocional, saber com se senten a classe. O per treballar la identitat adolescent: l'autoconeixement, la presentació pública. És útil per parlar del grup i de les diversitats, per veure amb quines dinàmiques podem afavorir la convivència i fins i tot pot servir per discutir les normes dels sistemes de sanció.

Abans de veure la pel·lícula, què en penses, d'això?

Et suggerim una sèrie de preguntes per estimular el debat previ al visionat de la pel·lícula:

- Què és el que t'agrada dels teus mestres?
- Qui t'educa?
- Què vol dir ser bon alumne?
- T'agrada anar a l'institut?
- Quins reptes tenen els professors que eduquen adolescents?
- Què creus que és el més important que necessiten els alumnes?
- Els càstigs ajuden a educar millor?
- Com es pot guanyar la confiança de l'alumne un mestre?
- Què se't valora més, els resultats que treus en un examen o la teva actitud?
- Quan un professor s'equivoca, com reacciones? Ets tolerant?
- Utilitzes les etiquetes per valorar les persones? Quin perill té fer-ho?
- Per què serveixen les normes de l'escola? Creus que n'hi ha moltes, suficients o massa? Per què?
- El que aprens a l'institut et serveix a la vida?
- Reflexiona sobre fins a quin punt t'arriba a marcar un mestre.
- Com creus que podrien millorar els teus mestres? I tu?

I després?

Et suggerim una sèrie de preguntes per estimular el debat previ al visionat de la pel·lícula:

- En François és un bon mestre?
- La pel·lícula ens mostra una imatge realista del que és un institut?
- Quines diferències veus entre aquest institut i el teu?
- Com viuen aquests adolescents el fet d'anar a l'institut?
- T'identifiques amb algun dels alumnes?

Quins tipus de mestres hi veus?

Creus que els alumnes veuen en François com un mestre diferent?

Els mestres tracten amb respecte els alumnes? I els alumnes entre ells es respecten?

Creus que havien d'expulsar el Souleymane?

Al principi els alumnes no fan cas al François. En canvi, quan fan l'activitat de l'autoretrat a la sala d'informàtica, sí. Com creus que es guanya la confiança dels alumnes?

Quins creus que són els moments en què en François sent més impotència, i els que sent més satisfacció?

Els mestres es fan costat?

Els mestres atenen prou cada alumne? Els tracten igual?

Analitza l'escena en què el mestre de tecnologia explota i perd els papers. Per què creus que li ha passat?

Com ho podria evitar?

En quina escena creus que els alumnes s'impliquen més en allò que aprenen. Per què?

Si fossis el/la director/a d'aquest institut, què canviaries?

Creus que els alumnes han d'estar al claustre d'avaluació?

Quina relació hi ha entre l'institut i les famílies? Van a l'una?

Què en penses de la forma en què es fan les tutories amb els pares?

Els mestres coneixen els problemes que viuen els seus alumnes? Creus que és important que els sàpiguen?

T'agradaria tenir en François com a mestre?

Escenes per reflexionar

T'oferim una selecció d'escenes amb preguntes que conviden a reflexionar, a suggerir noves idees i a enriquir un possible debat.

1. L'escena en què treballen la identitat a través de l'autoretrat. Creus que és un bon exercici? Què en podries aprendre si el fessis amb els teus companys?

2. L'escena en què una noia confessa que no ha après res. T'has trobat mai amb aquest perfil d'estudiant? Què haurien de fer el mestre i els companys per evitar que algú arribés a aquest punt?

3. L'escena en què al claustre proposen el càstig per punts. Creus que funciona aquest mètode? Per què? Si n'haguessis de proposar un altre, quin seria?

4. L'escena en què una alumna posa en dubte la utilitat del pretèrit imperfet del subjuntiu. Què en penses de la reacció de l'alumna? Quins avantatges pot tenir a la vida saber el pretèrit imperfet del subjuntiu?

5. Les escenes en què es mostra l'ambient a classe. Creus que gaudeixen aprenent? Quina és l'actitud general del grup?

6. L'escena en què el François al claustre d'avaluació diu que el Souleymane és limitat i les companyes que hi són li ho expliquen. Què creus que sent en aquest moment en Souleymane? Com creus que hauria d'haver reaccionat en François? I els seus companys? Què hauries fet davant d'aquesta situació?

7. L'escena en què en Souleymane porta les fotografies de la seva família i s'implica fent el treball. Per què creus que fa aquest canvi d'actitud? Què creus que necessita un alumne per aprendre amb entusiasme?

8. L'escena en què apareixen les tutories amb les famílies, i cadascuna explica què pensa o què espera dels seus fills. Creus que els pares coneixen realment com són i què volen els seus fills? Per què creus que pot ser important que ho sàpiguen?

9. L'escena en què arriba la mare d'en Souleymane per parlar amb el claustre. L'institut té present que la mare d'en Souleymane no sap francès? En quin sentit afecta a en Souleymane el fet que la mare estigui tan lluny de la realitat escolar? Com creus que hauria de ser la relació entre un centre educatiu i les famílies?

10. Les escenes en què es mostra la diversitat d'alumnes. Els alumnes respecten la diversitat d'òrgens dels seus companys? I en François? En un institut què creus que es pot fer per estimular el respecte entre companys d'òrgens diferents?